Vierde Jaer. N° 39. Zaturdag, 26 September 1857.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week, 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de W^e J.-P. COLLÉE, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . 15 »
De reklamen » » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, ofwel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven, genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 26 SEPTEMBER.

Gemeente kiezingen.

Eene maend scheidt ons nog van den dag op welken de kiezers zullen samengeroepen worden om over te gaen tot de gedeeltelyke hernieuwing der gemeente-raden. In Tongeren moeten zes raedsleden gekozen worden, ten gevolge der eindiging van het mandaet van MM. Jaminé, Frère, Raymaeckers, Pety-de Rosen en Huveners en der ontslaggeving van M. Hermans.

Wy achten het niet onnoodig hier eenige bemerkingen mede te deelen die door de kiezers verdienen overwogen te worden. Het is voorzeker onnoodig aen de Tongenaren de ydelheid der partytwisten voor te houden. De menige jaren welke onze stad in tweedragt en oneenigheid doorgebragt heeft, hebben aen onze medeburgers genoeg bewezen dat dat gansch party lawyt slechts dient om de burgers tegen elkander te jagen, personeele belangens ten nadeele der publieke interesten te bevoordeelen, den haet in de familien te brengen en een gedeelte ter stad door het andere te doen bespieden en verdrukken. Sedert eenige jaren leeft de stad in vrede en eendragt; de beste verstandhouding heerscht in den gemeente-raed die door zyne onpartydige bestiering het vertrouwen der ingezetene verdiend en verworven heeft, en men behoeft geen groot propheet te zyn om te voorzeggen dat de kiezing van den 27 october geene andere verandering in den raed zal brengen dan de vervanging der leden die niet meer zouden verlangen herkozen te worden.

Het is dus niet voor de stad zelve dat wy de gevolgen van den partygeest te vreesen hebben.

Het is nogtans anders gelegen in menige plaetsen van het platte land. Daer regeeren nog meermaels die droevige vooroordeelen die de gemeente in twee vyandige kampen verdeelen. Daer noemt men zich nog catholyk en liberael en, ach God! wat beteekenen toch die benoemingen! Wy verstaen eenigzins dat men somtyds in de kiezingen der kamers een onderscheid make tusschen *catholyk* en *liberael*, maer in de gemeente keizingen kan zulks niet van pas komen. Wat baet het de kiezers te scheiden in twee gelederen? Kunnen die liberalen of die catholyken meer doen dan de wet hun voorschryft? Weet gy wat daer het gevolg van is? Dat de zaken niet wel bestierd kunnen worden, dat alles wordt tegengekand, dat de beste inzigten miskend worden met een woord dat iedereen er door lydt.

Mannen die zich dus onder het vaendel van den partygeest aen de kiezers voorstellen, moeten zonder meedoogen van kant gesteld worden. Zy zyn de pest der gemeentens, en het is altyd hunne schuld dat er geene regtvaerdigheid in de administratie is, en in plaets van beternis dat het altyd al een slechter gaet. Zulke mannen kunnen het welzyn hunner gemeente niet voor oogwit hebben. Hunne passiën voldoen, hunne eerzucht den toom geven, ziedaer het doel hunner poogingen.

De landbouw-tentoonstelling die te Tongeren komt plaets te hebben zal voorzeker van veel nut geweest zyn voor den voortgang van den landbouw in onze omstreken. De limburgsche landbouwers die gemeenlyk min haestig zyn om de nieuwigheden in werk te stellen, zullen gezien hebben hoe grooten voortgang de cultuer in andere gewesten van België gedaen heeft, welke uitslagen men bekomen kan met de verbeterde stelsels van bebouwing te volgen en hoe ver het meeste hunner onder menig oogpunt nog ten achteren zyn.

Wy weten wel dat de kleine landbouwer niet zoo haestig als de groote eigenaer de nieuwigheden kan aenvaerden welke dagelyks in het licht komen. Alvorens, by voorbeeld, de nieuwe machienen aen te nemen kan hy wachten tot dat de groote eigenaers door hunne ondervindingen het nut derzelve bewezen hebben. Alvorens groote proefnemingen te doen om het voordeel der nieuwe uitvindingen te onderzoeken, kan hy vertoeven tot dat de tyd de nieuwe method doe zegepralen en de oude veroordeele. Doch zoo haest de voordeelen eener nieuwe handelwyze onbetwistbaer genoeg bewezen zyn om geene plaets meer aen den twyfel over te laten, dan bestaet er, buiten de kwestie van onkosten, geen voorwendsel meer om dezelve niet te aenvaerden. Dit verstaet het grootste gedeelte der landbouwers niet. Ik doe zoo als myn vader gedaen heeft, zegt de pachter, en myn vader heeft zich ryk gemaekt. Ja maer, pachter, in den tyd van uw vader bestonden die nieuwe zaken niet; uw vader had niet te stryden tegen de concurrentie die de nieuwe stelsels u thans aendoen, en indien gy heden uw fortuin nog kunt maken met de oude wyze van bebouwing, dan is het toch zeker dat gy u nog veel ryker zoudt maken met de nieuwe.

Indien men onder deze betrekking eene vergelyking maekt tusschen de nyveraers en de landbouwers, dan moet men bekennen dat het voordeel van den kant der eerste is. Zoohaest er een nieuw machien uitgevonden wordt, dan blyft er geen fabrikant zonder dat machien, omdat alle fabrikanten zeer wel weten dat degene onder hun die zou nalaten zich een nieuw stelsel te beschaffen, niet meer tegen zyne mededingers zou kunnen concurreeren.

De laetste tongersche tentoonstelling heeft onder menig opzigt eene groote les moeten zyn voor een aenzienlyk getal onzer landbouwers. Zy hebben moeten bemerken dat al de pryzen der veldvruchten behaeld zyn juist door diegene die den voortgang in zake van landbouw volgen, zoo als MM. de baron Ad. de Heusch van Cortessem, Croisier van Vottem, P. Vanderheyden van Tongeren, Henault van Henis, baron de Warzée van Hermalle, Picard van Rutten, Herman van Freeren, Derenne van Hamal, enz.

Dit bewyst genoeg dat elke landbouwer zonder kommer de zoo gevreesde nieuwigheden kan navolgen.

Den 21 September heeft de koning der Nederlanden, de zitting der Staten-generael (de beide kamers) geopend. De troonrede bevat weinig belangryks, tenzy het navolgende, omtrent de Hollandsche koloniën:

« De Oost-Indische bezittingen, het verheugt my zulks te zeggen, nemen, onder den invloed van ongestoorde rust, in schier al de deelen van ons gebied, in welvaert toe.

» De afschaffing der slaverny in 's Ryks West-Indische koloniën zal andermael tot een punt van uwe overwegingen worden gesteld. »

Dit is eene formeele logenstraffing van hetgeen een duitsch blad zegde, dat de revolutie der engelsche Indien naer de Nederlandsche bezittingen was overgeslagen.

Ziehier een extrakt uit eene verhandeling over de celgevangenissen in België, door M. Ducpetiaux uitgegeven:

Eerst in 1835 beproefde men hier te lande het celgevangstelsel.

» Eene byzondere wyk, behelzende 32 cellen voor de volkomene afzondering, werd in het Rasphuis te Gent ingerigt, alwaer, naer men weet, in de verledene eeuw en voor de eerste mael op het vaste land, de grondvesten van dit stelsel gelegd werden.

HANS IN 'T GELUK.

(Naer het hoogduitsch der gebroeders Grimm.)

Hans had zeven jaren by eenen heer gediend. Toen sprak hy tot hem: « Heer myn tyd is ten einde; nu zou ik wel geerne naer myne moeder wederkeeren, geef my myn loon. »

De heer antwoordde: « Gy hebt my getrouw gediend; gelyk de dienst, zoo zal het werk zyn. » Hy gaf hem een stuk goud dat zoo groot was als de kop van Hans.

Hans nam een doeksken, wikkelde er den klomp in, zette hem op den schouder, en ging op weg naer huis. Wanneer hy daer zoo heen trad, en immer het eene been voor het andere zette, kwam hem een ruiter in de oogen, die frisch en vrolyk een wakker peerd bereed.

— Ach! sprak Hans luidop, wat is dat ryden een schoon ding! Daer zit men gelyk op eenen stoel, stoot zich aen geenen steen, spaert de schoenen, en komt voort, men weet niet hoe!

De ruiter die het gehoord had riep hem toe: Ei, Hans waerom loop gy ook te voet?

— Ach! daer moet ik eenen klomp naer huis dragen; het is wel goud, maer ik kan er den kop niet by houden, en het drukt my zoo verduikeld zwaer op den schouder.

— Weet gy wat, zei de ruiter, wy zullen tuisschen: ik geef u myn peerd en gy geef my uw goud.

— Van herten geerne, sprak Hans, maer ik zeg het u, gy zult er moeten mede sleuren.

De ruiter steeg af, nam het goud, en hielp dan Hans te peerd; hy gaf hem de teugels in de handen, en sprak:

— Zoo het niet regt gezwind wil gaen moet gy met den teugel trekken.

Hans was om zot te worden van vreugde als hy te peerd zat, en zoo vry en vrank voortreed. Een weinig later viel het hem in, nog sneller te gaen, en hy vong aen de teugels te trekken, en hop! hop! te roepen. Het peerd zette zich in eenen sterken draf, en eer Hans het voorzag, was hy ter aerde geworpen, en tuimelde hy in eene diepe gracht, die den akker van de straet scheidde. Het peerd zou zyn doorgegaen, had niet een boer het tegengehouden, die over den weg kwam, en eene koei voortdreef. Hans kroop regt, en maekte zich weder op de beenen. Hy was echter verdrietig en sprak tot den boer:

— Het is een slecht ding, dat ryden vooral als men op zulk een ros geraekt gelyk dit, dat stoot en iemand ter neêr werpt, dat hy den hals breken kan: ik zet my nu nog immer meer te peerd. Maer uwe koei daer kan men met gemak neven gaen, en men heeft alle dagen zeker melk, boter, en kaes. Wat zou ik geven, zoo ik zulke koei had!...

— Nu, zei de boer, daer u zoo een geval overkomt, wil ik de koei wel tegen het peerd verwisselen. Hans willigde met duizend vreugden in; de boer sprong te peerd en reed snel weg.

Hans dreef zyne koei rustig heen, en bedacht den goeden handel.

— Zoo ik nu enkel een stuk brood heb, en daeraen zal het my toch niet ontbreken, dan kan ik zoo dikwyls als het my belieft, boter, en kaes daer by eten; heb ik dorst, dan melk ik myne koei en drink melk. Hert wat verlangt gy meer?

Wanneer hy nu aen eene herberg kwam, maekte hy *halte*, at in vreugde al, wat hy by zich had, middag-en avondeten zuiver op, en liet zich voor zyne beide laetste Hellers, een half glas bier inschenken. Dan dreef hy zyne koei verder, steeds naer het dorp zyner moeder heen. De hitte werd echter immer drukkender, hoe meer de middag naderde, en Hans bevond zich in eene heide, die nog wel eene uer lang was. Daer kreeg hy het zoo heet, dat hem van dorst de tong aen het gehemelte kleefde.

— Het ding is te helpen, dacht Hans, nu wil ik myne koei melken, en my met de melk laven. Hy bond ze aen eenen dorren boom, en zyne lederen klak er onder, maer hoezeer hy zich ook vermoeide, er kwam geen druppel melk te voorschyn. Wyl hy zich echter ongeschikt daerby aenstelde, gaf het onschuldige dier hem zulken slag voor den kop, dat hy op den grond tuimelde, en eenen tyd lang niet meer bedenken kon waer hy zich bevond. Gelukkig voor hem kwam welhaest een slagter over de baen, die op een kruiwagen een jong zwyn liggen had.

— Wat zyn dat voor streken, riep hy, en hielp den armen Hans op. De sukkelaer vertelde wat er voorgevallen was. De slagter reikte hem zyne flesch, en sprak:

— Daer, drink eens, en verkwik u! De koei wilt geene melk geven, het is een oud dier, dat hoogtens nog goed is om gemest en geslagt te worden.

— Ei, ei, zei Hans, en streek zich de hairen over het hoofd. wie had dit gedacht? Het is waerlyk goed, als men zulk een dier in zyn huis afslagten kan! Wat geeft men voor het vleesch? Maer ik houd niet veel van koeivleesch het is niet sappig genoeg. Ja, zoo een jong verken! dat smaekt anders, en daerby nog de worsten!

— Hoor, Hans sprak de slagter, om u te believen wil ik verwisselen, en u het zwyn voor de koei geven.

— God loone u uwe vriendschap, riep Hans, gaf hem de koei over, liet het verken van den wagen losmaken, en greep den strik waeraen het gebonden was, in de hand.

Hans toog verder, en dacht hoe dat toch alles naer wensch ging: vond hy ergens eenig verdriet, het werd weder aenstonds goed gemaekt. Hy ontmoette daerna eenen jongen, die eene schoone gans onder den arm droeg. Zy zegden elkander goeden dag, en Hans begon hem van zyn geluk te